

ZOONOTISKE TARMINFEKTIONER 2001

Uge 11, 2002

Bakterielle zoonoser er sygdomme, der overføres fra dyr til mennesker, som kan blive syge efter indtagelse af forurenede fødevarer eller vand eller efter kontakt til inficerede dyr. Nedenfor beskrives udviklingen for de vigtigste zoonotiske bakterier: Campylobacter, Salmonella, Yersinia enterocolitica og verotoksinproducerende E. coli (VTEC) som alle forårsager en oftest selvlimiterende gastroenteritis. Infektionerne kan i sjældne tilfælde kompliceres med reaktiv arthritis, sepsis (især Salmonella), Guillain-Barré syndrom (Campylobacter) og hæmolytisk uræmisk syndrom også kaldet HUS (VTEC).

Generel udvikling

Udviklingen i antal diagnosticerede tarminfektioner med Campylobacter, Salmonella og Yersinia enterocolitica fremgår af figur 1.

For Campylobacter steg antal registrerede tilfælde i forhold til året før med 5,3% til i alt 4.637 tilfælde. Antal campylobacterinfektioner har været stigende i de sidste 10 år. En stor del af infektionerne erhverves under udlandsrejse. Hovedkilden til infektioner erhvervet herhjemme formodes at være inficeret fjerkræ, såvel importeret som dansk produceret. Der er ingen handlingsplaner rettet mod Campylobacter i fødevarerproduktionen.

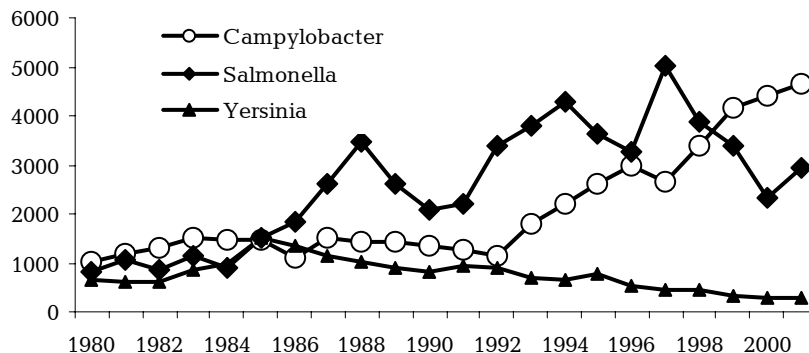
Antal salmonellainfektioner steg i forhold til året før med 25,6% til i alt 2.920 tilfælde efter at have været faldende siden 1997.

Stigningen omfatter både de traditionelt hyppigste serotyper S. Enteritidis og S. Typhimurium og den resterende gruppe af andre serotyper, tabel 1.

Tabel 1. Hyppigst forekommende salmonella-serotyper, 2001

Serotype	Antal	(%)
S. Enteritidis	1.426	(49)
S. Typhimurium	595	(20)
S. Bovismorbificans	174	(6)
S. Agona	132	(5)
S. Hadar	62	(2)
S. Thompson	42	(1)
S. Virchow	39	(1)
S. Derby	38	(1)
S. Newport	35	(1)
S. Dublin	26	(1)
Andre	351	(12)
I alt	2.920	(100)

Figur 1. Antal registrerede infektioner forårsaget af Campylobacter, Salmonella og Yersinia enterocolitica, 1980-2001

En trediedel af stigningen kan tilskrives en epidemi med serotypen Bovismorbificans, EPI-NYT 25/01 og 37/01. Antal tilfælde forårsaget af serotype Agona er næsten fordoblet i 2001, hvilket kunne antyde, at der var en uerkendt epidemi. De isolerede stammer har dog haft mange forskellige DNA-fingeraftryk. I levnedsmiddelproduktionen findes denne serotype især i kalkunkød.

En stigning i antal salmonellainficerede hønseflokke i konsumægproduktionen og den varme sommer i 2001 kan forklare det meste af den resterende del af stigningen. Der blev registreret 285 tilfælde af Yersinia enterocolitica, hvilket er nogenlunde status quo.

Multiresistent S. Typhimurium DT104

Antal infektioner med den multiresistente type S. Typhimurium DT104 steg i 2001 til 84 tilfælde. I alt 15/42 (36%) patienter havde været i udlandet, for de resterende 42 patienter var dette uoplyst. Atten (21%) af de 84 patienter var inficeret med stammer, der var resistente over for nalidixinsyre, et kinolon. Dette er bekymrende, fordi man derfor ikke kan være sikker på behandlingseffekt med de moderne fluorokinoloner, der i dag er førstevalgspræparater til behandling af salmonellainfektioner. For ni af disse patienter forelå oplysninger om udlandsophold; otte havde været i badebyen Hurgada i Ægypten og én i Israel.

Verotoksinproducerende E. coli (VTEC)

I 2001 blev i laboratoriemeldesystemet registreret 90 tilfælde med VTEC, heraf to dobbeltinfektioner.

Dette er en stigning på 35% i forhold til 2000. I alt 22 tilfælde opstod i forbindelse med udlandsrejse. 35 infektioner forekom hos børn under tre år; 24 var forårsaget af serotypen O157, som traditionelt anses for at være mest virulent. Der blev registreret seks tilfælde af HUS; alle børn under tre år, to var forårsaget af serotypen O157.

Epidemiologisk afdeling modtog i 2001 92 anmeldelser af VTEC-infektion, hvoraf 7 var kompliceret med HUS. Herudover blev anmeldt ét tilfælde med klinisk HUS. Infektion med VTEC og klinisk HUS har været individuelt anmeldelsespligtig siden 1. maj 2000, EPI-NYT 37/00.

En mere detaljeret opgørelse over VTEC-infektionerne bringes i et senere nummer af EPI-NYT. (Peter Gerner-Smidt, AMTI)

VEJLEDNING OM PRIONSYGDOMME

Statens Serum Institut har udgivet vejledningen: "Prionsygdom. Hygiejniske forholdsregler til forebyggelse af smitte i sundhedssektoren". Vejledningen er udarbejdet mhp. at sikre det nødvendige beredskab og give sundhedspersonale mulighed for at vurdere smitterisici i konkrete situationer med mulig eller bekræftet prionsygdom. Vejledningen omfatter prionsygdomme, herunder vCJD, og diagnostik samt håndtering af instrumenter og udstyr med henblik på at eliminere eller mindske den i forvejen lille – men uafviselige – risiko for iatrogen prionsmitte.

Vejledningen kan bestilles på tlf. 3268 3751.

(Ole Bent Jepsen, CAS)

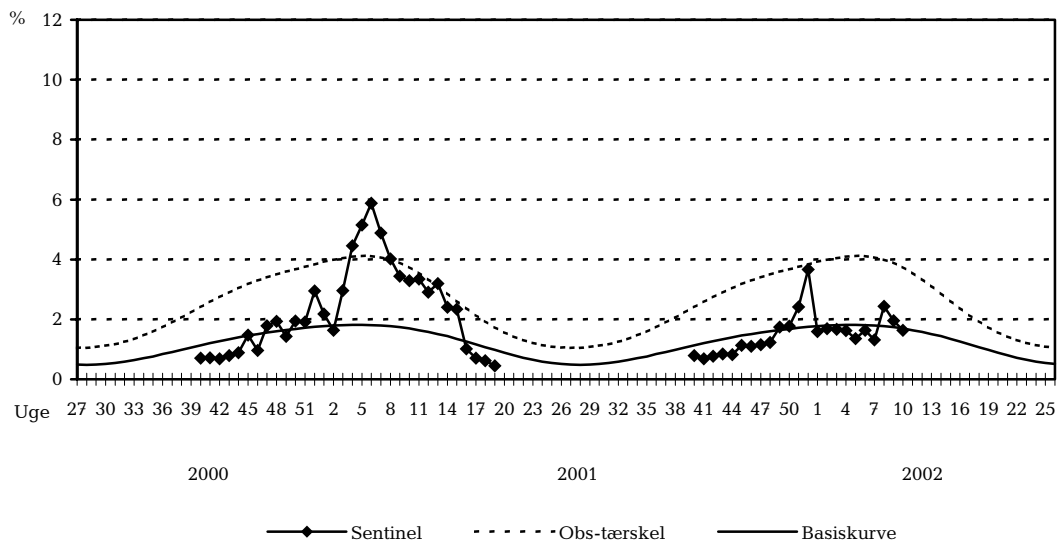
Patienter med laboratoriepåvist RS- og rotavirus, november-januar 2001/2002

November		December		Januar	
RSV	Rota	RSV	Rota	RSV	Rota
36	1	136	12	314	36

Indberettet fra følgende klinisk mikrobiologiske afdelinger:
 Herning Centralsygehus, Hvidovre Hospital,
 Odense Universitetshospital, Slagelse Centralsygehus,
 Viborg Sygehus, Aalborg Sygehus Syd, Århus Kommunehospital,
 Virologisk afdeling, Statens Serum Institut.

Sentinelovervågning af influenzaaktiviteten

Konsultationsprocent pr. uge 2000/2001/2002

Sentinel: Influenzakonsultationer i % af det samlede antal konsultationer
Basiskurve: Forventet frekvens influenzakonsultationer under ikke-epidemi
Obs-tærskel: Mulig, begyndende epidemi

(Epidemiologisk afdeling)